

Salt comença un cribratge precoç per detectar l'ull gandul en infants menors de 18 mesos

L'Equip d'Atenció Primària farà una prova pilot amb 120 infants amb un autorefractòmetre portàtil

L'Equip d'Atenció Primària de Salt (EAP) ha començat aquest dilluns un nou programa de cribratge precoç per detectar l'ambliopia, coneguda popularment com a ull gandul, en infants d'entre 15 i 18 mesos. La iniciativa es posa en marxa com a prova pilot i preveu incloure inicialment 120 nens i nenes, amb l'objectiu d'identificar possibles alteracions visuals en una etapa en què el tractament pot ser més efectiu. Una de les primeres famílies que ha participat en el cribratge ha estat la de Bintu Jabbi. La seva mare, Fatumata Jabbi, ha valorat positivament la prova i ha destacat que ha estat «molt ràpida» i útil per detectar possibles problemes a temps. «Crec que és molt important fer-ho per detectar si hi ha alguna cosa a temps i poder prevenir», ha explicat. També ha agraït el tracte rebut i el temps dedicat pels professionals: «Ho valoro molt com a mare, perquè em preocupa molt la salut de la nena». El projecte forma part de les actuacions que l'EAP de Salt desenvolupa com a Centre de Salut Integral de Referència, els anomenats CSIR. Salt és un dels 27 equips d'atenció primària seleccionats pel Departament de Salut a Catalunya per actuar com a laboratori de proves de nous models assistencials i de gestió. A la Regió Sanitària de Girona també han estat escollits els equips de Canet de Mar i Calella, a l'Alt Maresme. Per altra banda, Belén Pérez, adjunta a la direcció del CSIR Salt, explica que un dels projectes impulsats en aquest marc era incorporar l'autorefractòmetre a les consultes d'infermeria pediàtrica i de pediatria d'atenció primària. «Hem agafat una mostra pilot d'uns 120 infants d'edats compreses entre els 15 i els 18 mesos per fer aquesta prova», assenyala. Segons Pérez, l'objectiu és detectar alteracions visuals relacionades amb la refracció i vinculades a l'ambliopia. L'ambliopia és una de les principals causes de disminució visual prevenible durant la infància. Sovint, les alteracions visuals poden passar desapercebudes en edats primerenques i, si no es tracten a temps, poden afectar el desenvolupament visual de l'infant. Per aquest motiu, el programa vol avançar la detecció dels factors de risc abans dels dos anys. Fins ara, aquesta prova no estava incorporada en les revisions d'aquestes edats. Pérez detalla que la detecció d'aquest tipus d'alteracions visuals es feia habitualment «cap als 3 o 4 anys», quan els infants ja poden col·laborar amb els optotips a la consulta. Com a centre CSIR, Salt va optar per un projecte vinculat a la pediatria perquè és una àrea bàsica amb molta població infantil. «Des de les consultes, tant pediatres com infermeria pediàtrica ens demanaven poder fer aquesta prova, perquè era una manera fàcil i ràpida de detectar alguna alteració visual», afirma. El cribratge es fa amb un autorefractòmetre portàtil, un aparell que permet detectar de manera ràpida, objectiva i no invasiva possibles alteracions refractives o factors associats a l'ambliopia. Entre aquests, hi ha la hipermetropia elevada, la miopia, l'astigmatisme o les diferències de graduació entre els dos ulls. Quan es detecti un cas positiu, l'infant serà derivat a Oftalmologia pediàtrica. Segons l'EAP de Salt, aquest sistema també facilita l'exploració en infants amb poca col·laboració durant la prova, dificultats idiomàtiques, alteracions del neurodesenvolupament o altres dificultats cognitives. Pérez subratlla que una detecció precoç permet derivar abans els casos sospitosos a Oftalmologia pediàtrica i, si es confirma el diagnòstic, iniciar el tractament en edats més primerenques. «Si comencem a fer un tractament a edats més prematures, el pronòstic de salut visual és més bo», remarca. El projecte s'està desplegant de manera progressiva en diverses fases. Després de la preparació logística, que inclou la compra de l'aparell, i la formació dels professionals, ara s'ha entrat en la fase pilot, amb l'inici dels cribratges rutinaris. Si els resultats són positius, el programa quedarà integrat dins del programa Creixent en Salut, en la revisió dels 15 mesos que duu a terme infermeria pediàtrica. La voluntat del CSIR Salt és que la prova es pugui fer de manera sistemàtica en aquesta revisió i que també es faci servir en altres casos en què l'infant no col·labora en les proves visuals convencionals. El centre disposa de dos autorefractòmetres: un per al CAP

de Salt i un altre per donar cobertura als consultoris locals de l'àrea bàsica. Segons Pérez, aquest segon aparell permetrà arribar també a Vilablareix, Bescanó, Fornells i Aiguaviva. La iniciativa s'emmarca en les línies d'innovació i prevenció del CSIR de Salt, orientades a reforçar l'atenció preventiva, millorar la detecció precoç i avançar en l'equitat en salut. Els CSIR disposen de més autonomia de gestió i organització per provar noves formes d'atenció, nous perfils professionals i eines que, un cop avaluades, es podrien estendre a altres centres de salut.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/comarques/2026/05/26/salt-comenca-cribratge-precoc-per-130651267.html>